

Keď som po prvý krát išiel do Londýna, samozrejme služobne, fotografoval som vitríny, v ktorých viseli klobásky, šunky a mäso. Potom som tieto fotky ukazoval kamarátom , a skutočne to tak je, že prídete do obchodu a kupujete. Boli to šokujúce udalosti.

Janusz Gajos, „Przegląd”, 2010, č. 22

Str.4

Dámy a páni, Existujú tri hlavné ciele výučby a popularizácie histórie- poskytovanie informácií o minulosti, schopnosť vyvodit' dôsledky, ako aj ctiť si pamiatku tých, ktorí tu žili pre nami.

VEDIEŤ to znamená mať potrebné informácie o udalostiach z minulosti, mať informácie o ich príčinách a dôsledkoch.

VYVODIŤ DÔSLEDKY

znamená postupovať tak, aby sa zabránilo chybám, ktoré sa stali v podobných situáciách v minulosti.

SPOMÍNAŤ znamená uschováť

si v spomienkach tých, ktorých činnosť slúžila široko vnímanému dobru (všeľudskému, národnému, miestnemu).Spomínať na takýchto ľudí je istým druhom zadosťučinenia za ich životné činy.

V roku 2009 začala skupina pedagógov z Úradu verejného vzdelávania Ústavu pamäti národa publikovať sériu historických spoločenských hier. Ich úlohou, tak ako každej vzdelávacej hry, je náuka formou hry. Zatiaľ vydané hry : „Pokrok. Staň sa veliteľom Poľska“, „ Pamäť 39“

str.5

ako aj „300“, nám pripomínajú hrdinské činy Poliakov z obdobia druhej svetovej vojny a zvečňujú o nich spomienky. Hra „ Fronta“ má iný edukačný cieľ. Tento krát chcem priblížiť výsledky experimentu, ktorý Poliakom zaplatili komunisti a vďaka ktorému Sovieti získali vládu v krajine v roku 1944. Do Poľska priniesli hospodársky systém vytvorený podľa sovietskeho vzoru. Ručne riadené hospodárstvo malo Poliakom priniesť blahobyť, omnoho väčší ako ten, s akým mohli počítať obyvatelia krajín s trhovým systémom. Avšak nestalo

sa tak- v Poľsku vznikol neefektívny ekonomický systém, ktorý sa zmietal v neustálej kríze. Vláda tento systém nechcela zmeniť z ideologického dôvodu. A aj keď táto hra predstavuje dokonalú zábavu, je potrebné mať na pamäti, že reprodukuje skutočnosť, ktorá pre ľudí v nej žijúcich, určite zábavná nebola. Niekoľkohodinové vystávanie v radoch, často až ponížujúce pokusy získavania najnutnejších tovarov dennej potreby a všadeprítomná korupcia neuľahčovala život. Dúfame, že Vám „Fronta“ aspoň trochu priblíži tie časy a stane sa istým mementom, ktoré nás bude varovať pred nezodpovedným politickým hospodárstvom. Autori hry sa snažili znovu vytvoriť túto skutočnosť vystávania v radoch ku koncu obdobia PRL-u (Poľska ľudová republika)spôsobom, čo najviac blížiacim sa k realite vtedajšej doby. Samozrejme, podstata hry si vyžiadala isté zjednodušenia a schémy. Dúfame však, že nenarušili obraz vtedajšieho sveta. Veríme, že sa Vám náš návrh, podobne ako tie predchádzajúce, bude páčiť.

Dr Andrzej Zawistowski
Vedúci odboru histórie
Úrad pre verejnú vzdelávanie
Ústav pamäti národa

str.8

**FRONTA
SPOLOČENSKÁ HRA**

Chceme Vás informovať, že v momente otvorenia tejto škatule sa ocitnete v osemdesiatych rokoch XX. Storočia. Máte teraz úplne iné životné ciele a prozaické túžby. Bohužiaľ realizácia Vašich snov ja úzko spätá s dodávkami tovarov do sídliskových obchodov. Dobrá správa je tá, že máte odložených zopár peňazí. Zlá správa je , že vzhľadom na problémy so zásobovaním je tento tovar prideľovaný vo veľmi obmedzených množstvách. Prosíme, aby ste neprepadali panike a aby ste v pokoji zaujali svoje miesto v rade. Zásoby sú už na ceste a tovar hádam vystačí pre všetkých. Zároveň pripomíname, že privilégiu

str.9

obsluženia jednotlivcov v maloobchode mimo poradia majú iba oprávnené osoby. Odporúčame dôkladné preštudovanie nižšie predstavených inštrukcií pred začatím hry. Prísne dodržiavanie pravidiel je základom dobrej zábavy v kruhu rodiny a priateľov. S poľutovaním Vám oznamujeme, že vzhľadom na použitú tému, môže táto hra citlivým osobám spôsobovať negatívne emócie. Objavili sa už zriedkavé prípady plaču, bezmocnosti, škrípania zubami ako aj príznaky bezdôvodnej zlosti. Autori nenesú zodpovednosť za neoprávnené použitie hry.

str. 10

NÁVOD NA POUŽITIE

POČET HRÁČOV : 2-5 osôb
DĹŽKA HRY: 60 min.
VEK HRÁČOV : od 12 rokov

PRÍSLUŠENSTVO HRY

HRACIA PLOCHA
PLOCHA S DODÁVATEĽSKÝMI VOZIDLAMI
30 figúrok v šiestich farbách (po 5 v každej farbe)
50 KARIET Z FRONTY
v 5 farbách
(po 10 v každej farbe)

str.11

5 KARIET S NÁKUPNÝM ZOZNAM
60 KARIET TOVAROV
v 5 farbách
(po 12 v každej farbe)
15 KARIET DODÁVKA TOVAROV
v 5 farbách
(po 3 v každej farbe)
5 POMOCNÝCH KARIET PRE HRÁČA
v 5 farbách
(po 1 v každej farbe)
1 FIGÚRKA PRE ZAČÍNAJÚCEHO HRÁČA
1 FIGÚRKA OBCHODNÍCKY

CIEĽ HRY

Cieľom hry je získať všetok tovar vymenovaný na nákupnom zozname. Hráč, ktorý ako prvý získa posledný tovar zo svojho zoznamu vyhráva. Predpokladom na víťazstvo bude zručné zaobchádzanie s **kartami z fronty**.

Príprava na hru

Pozor: nižšie je opísaná príprava na hru pre 5 osôb, rozdiely v príprave na hru pre 4, 3 alebo 2 osoby sú opísané v bode:

varianty pre hru s nižším počtom osôb.

1. Umyte si ruky.
2. **Hraciu plochu** rozložte na stôl tak, aby k nej mali všetci ľahký prístup.
3. **Plochu s dodávateľskými vozidlami** položte vedľa tak, aby k nej mal prístup najstarší z hráčov. Ten hráč sa stáva „Leadrom“.
4. **Karty dodávok** tovarov premiešajte a zakryté ich položte na označené pole v strede hracej dosky.
5. **Karty tovarov** rozdeľte podľa farieb. Náhodne rozložte po jednej **karte tovaru** z každej farby na bazáre. Následnosť, v akej uložíte karty na bazár sa dokonca hry nemení. Zvyšné **karty tovarov** položte na plochu s dodávateľskými vozidlami na zodpovedajúce miesta.
6. **Figúrku obchodníčky** postavte na prvé pole bazáru (písmeno B).

str.13

7. Vyberte si **farby** svojich rodín a rozdajte ich hráčom : **karty z fronty, pomocné karty pre hráča** ako aj **figúrky** v zodpovedajúcich farbách. Čierna farba je zarezerovaná pre špekulantov.
8. Premiešajte svoje **karty z fronty**, vytvorte z nich kôpky zakrytých kariet k odoberaniu a vezmite do ruky tri prvé karty zo svojej kôpky.
9. Vylusujte po jednej **karte nákupných zoznamov** a odkryté ich pred seba položte. Hráč s nákupným zoznamom, ktorý má najvyššie číslo si berie figúrku začínajúceho hráča.
10. Počnúc začínajúcim hráčom rozostavte po poradí, v smere hodinových ručičiek, po jednej figúrke pred vybraný obchod. Potom tým istým spôsobom rozostavte všetky ostatné figúrky. Figúrky rozostavujeme počnúc od políčka s písmenom „K“ jednu za druhou, tak, aby jedna na druhú nadväzovali.
11. Ak už budú tieto fronty vytvorené, na konci každej z nich postavte špekulanta, čiže figúrku čiernej farby. Ste pripravení na prvú dodávku tovaru.

NASLEDUJÚCE ČINNOSTI

V PRIEBEHU DŇA

Hra „ Fronta“ je rozdelená na dni (etapy), každý deň následne na šesť činností (fázy):

- Zaujatie miest vo fronte.
- Dodávka tovaru.
- Predieranie sa v rade.
- Otvorenie obchodu.
- Výmena na bazáre.
- „TePeZet“

Fáza 1. ZAUJATIE MIEST VO FRONTE

(POZOR: v prvej fáze sú už figúrky rozostavené, takže sa hneď prechádza na druhú fázu dodávky tovarov)

Počnúc od začínajúceho hráča, hráči v poradí, v smere hodinových ručičiek, umiestnia **po jednej voľnej figúrke** pre nimi vybraný obchod alebo pred bazár. Po rozostavení všetkých voľných figúrok, alebo ak už nie sú vôbec, je povolené raz počas fázy presunúť jednu figúrku, ktorá stojí na konci fronty na iný koniec fronty alebo na bazár. Kto nevyužije právo získať miesto vo fronte

str. 15

hovorí „ pas“ a nebude môcť zmeniť miesto figúrok do konca fázy. Keď už všetci hráči rozostavia vo fronte svoje figúrky alebo ich zložia, začína sa nasledujúca fáza.

str.16

Fáza 2. DODÁVKA TOVAROV

„ Leader“ si berie tri karty z kôpky **kariet dodávok**

a kladie ich odkryté na vyznačené miesta v strede hracej plochy. 1. Zhodne s informáciami, ktoré sú na týchto kartách, prekladá zodpovedajúce množstvo tovarov z dodávateľského vozidla, pokiaľ sa tovar nevyčerpá, do obchodu.2. Tvary v obchodoch sa vystavujú tak, aby boli ich názvy viditeľné.

str.17

Fáza 3. PREDIERANIE SA VO FRONTÁCH

Fáza predieranie sa vo fronte sa skladá z troch kôl. Na začiatku prvého si začínajúci hráč obzerá karty, ktoré drží v ruke, vyberá si jednu z nich a odkrytú ju kladie na vyznačené miesto v strede hracej plochy, po čom ihneď vykonáva to, čo je v jej popise. Následne ďalší hráč, zhodne so smerom hodinových ručičiek, tým istým spôsobom preberá **kartu z fronty**. Keď všetci hráči s jednou kartou, od začínajúceho hráča sa následne začína druhé kolo podávania **kariet z fronty**. Ďalšie tretie kolo ukončuje etapu rozdávania **kariet z fronty**. Rozdané **karty z fronty** ostávajú na hracej ploche až do konca piatej etapy hry (do **soboty**). Znamená to, že **karty z fronty** už nemusia vystačiť na všetkých päť etáp. Preto nie je povinnosťou preberať karty. Kto nechce alebo nie môže prebrať karty držiacie v rukách hovorí „pas“ a odkladá zakryté karty z fronty naspäť na svoju kôpku. Pozor, po zložení kariet sa nemôžu preberať **karty z fronty** do konca danej fázy. Karty z fronty, ktoré sa v ten

deň nevyužili si hráč zoberie späťne vo fáze „TePeZet“. Ak už všetci hráči zložili alebo využili všetky dostupné karty, v tom momente sa fáza predieraní v radoch končí.

str.18

Fáza 4. OTVORENIE OBCHODOV

Hráči kupujú všetky dostupné tovary v otvorených obchodoch. Každá figúrka si môže vybrať iba jeden tovar, preto je veľmi dôležité miesto, ktoré zastáva v rade. **Figúrka spolu s tovarom opúšťa radu a vracia sa domov**. Karty tovarov sa doma majú ukladať pred seba takým spôsobom, aby boli viditeľné a aby ich ostatní hráči mohli ľahko zrátať. Po zobieraní všetkých kariet zo zoznamu nákupu sa kôpka kariet tovarov otočí tak, aby iní hráči mohli jedným očkom kontrolovať naše postupy v zbieraní tovarov. Ak nejaký z týchto tovarov kúpi **špekulant**, daný tovar sa položí na príslušné políčko na bazáre (čiže, napr. tovar z novinového stánku položíme na to isté políčko, kde sme počas prípravy hry položili tovar zo stánku) a špekulanta presunieme na koniec tohto radu. Ak bolo tovarov viac ako figúrok vo fronte, zvyšné tovary ostanú v obchode do nasledujúcej etapy.

str.19

Fáza 5. VÝMENA NA BAZÁRE

Hráči, ktorí vo fáze obsadzovania miest vo fronte položili svoje figúrky pred vchod do bazáru, teraz môžu svoje tovary v ľubovoľnom počte vymieňať za tie, ktoré sú dostupné na bazáre. Tovar sa vymieňa v pomere 2:1, čiže sa na zodpovedajúce políčka na bazáre odkladajú dva ľubovoľné tovary z bytu a berie sa tovar z bazáru. Tovar, na ktorom stojí **obchodníčka** sa môžu kúpiť v zvýhodnenej cene 1:1. Po ukončení nákupov na bazáre sa figúrka vracia domov spolu so zoznamom tovarov. Pozor! Na bazár sa nevzťahuje reglementácia. Jedna figúrka sa môže z bazáru vrátiť aj s niekoľkými tovarmi. Ak hráč nechce na bazáre robiť nákupy, hovorí „ pas“ a jeho figúrka môže ostať pre bazárom do nasledujúcej etapy alebo sa môže vrátiť domov bez tovaru. Bez ohľadu na rozhodnutie hráča sa jeho právo na nákupy prenáša na nasledujúceho hráča vo fronte.

str.20

Fáza 6. TEPEZET *

Na konci každej etapy sa realizujú nasledujúce činnosti:

- a. „Leader“ odkrýva použité karty so zoznamom nákupov a premiestňuje ich na políčko s košom v rohu hracej plochy.
- b. Ležiace karty v obchodoch „Remanent“ („ Inventúra“) sa preložia na kôpku s použitými kartami.
- c. Figúrka obchodníčky sa presúva na nasledujúce pole bazáru. Ak priekupníčka bola na poslednom políčku bazáru (označené písmenom „R“) realizujú sa inštrukcie, ktoré sú opísané v bode „ sobota“.
- d. Každý z hráčov si berie ďalšie tri karty zo svojej kôpky kariet z fronty. Ak sa táto kôpka vyčerpá, viac kariet si už hráč neberie. V ruku môže mať maximálne tri karty.
- e. Nasledujúci hráč si berie figúrku pre začínajúceho hráča zhodne so smerom hodinových ručičiek.

str.21

SOBOTA

Koniec piatej etapy znamená, že sa skončil pracovný týždeň. Teraz by sa mal robiť na hracej ploche poriadok. „Leader“ si označuje hráčov na pomoc. V sobotu sa má:

- Vyprázdniť kôš z rohu hracej plochy, premiešať všetky karty dodávok tovarov a položiť ich naspäť na políčko dodávka tovarov.
- Rozdeliť podľa farieb a dať hráčom „použitú“ **karty z fronty**, ktoré ležia v strede plochy. Karty z fronty, ktoré ste dostali v sobotu, sa musia premiešať osobitne a musia sa položiť na spodok kôpy k odberu.
- Postaviť **obchodníčku** naspäť na prvé políčko bazáru a prejsť do bodu „d“ fázy „TePeZet“.

str. 22

KONIEC HRY

Hráč, ktorý ako prvý kúpil alebo získal výmenou posledný tovar zo svojho zoznamu tovarov, vyhráva hru. Ak v tom isto čase skončilo hru niekoľko hráčov, čo sa môže stať, ak hráči boli rovnako prví vo fronte do obchodov (a následne : druhí, tretí atď.) súčasne kúpili posledný tovar zo zoznamu, v tom prípade o výhercovi rozhoduje počet prebytočných tovarov. Ak ani to neprinesie rozhodnutie o výhercovi, vyhlási sa remíza. Hra sa takisto môže skončiť ukončením etapy, počas ktorej sa vyčerpal všetok tovar zo zásobovacích vozidiel alebo v obchodoch. V takej situácii vyhráva ten hráč, ktorému chýba najmenej tovarov k získaniu všetkých vecí zo zoznamu. V prípade rovnakého počtu tovarov zo zoznamu alebo prebytočných tovarov je nutné vyhlásiť remízu.

VARIANTY PRE HRU S NIŽŠÍM POČTOM OSÔB

Hru „Fronta“ môže hrať od 2 do 5 osôb. Pri nižšom počte hráčov sa znižuje počet tovarov dodávaných do obchodov. Informácie o potrebných počtoch týchto tovarov boli umiestnené vo forme schémy na hracej ploche.

**** Na začiatku hry vyhodte zo škatule po dve karty tovarov z každej farby alebo vyhodte všetky karty dodávok z číslou „1“. Vo fáze dodávky tovarov odkryte iba dve karty **dodávky tovarov**.

str. 23

*** Na začiatku hry vyhodte zo škatule tri karty tovarov z každej farby alebo všetky **karty dodávok** z číslou „3“. Okrem toho je „leader“ pri losovaní **zoznamov nákupov** povinný dbať o to, aby mali všetky tri vylosované karty so sebou susediace číslu (pozor: „5“ susedí s „1“). Ak ale bola vylosovaná karta zo škatule so „vzdialenou“ číslou, odložte ju späť a vylosujte jednu zo zvyšných dvoch kariet. Počas fázy **dodávka tovarov** odkryte iba dve **karty dodávky**.

** Na začiatku hry vyhodte zo škatule po 5 kariet tovarov z každej farby alebo všetky **karty dodávok** z číslou „3“. Okrem toho je „leader“ pri losovaní **zoznamov nákupov** povinný dbať o to, aby mali obe vylosované karty so sebou susediace číslu (pozor: „5“ susedí s „1“). Ak ale bola vylosovaná karta zo škatule so „vzdialenou“ číslou, zopakujte losovanie . Počas fázy **dodávka tovarov** odkryte iba jednu **kartu dodávky**. Karty dodávky premiešajte až druhú sobotu v poradí.

str.24

NAJČASTEJŠIE ZADÁVANÉ OTÁZKY

KTORÉ OBCHODY SO SEBOU SUSEDIA?

Obchody idú „za sebou“. RTV-AGD susedia s obchodom s nábytkom a potravinami. Obchod s textilom susedí a s obchodom s nábytkom a novinovým stánkom atd. Susedstvo týchto obchodov je dôležité pri preberaní karty „Omyl pri dodávke“ ako aj „Šťastná náhoda“. Rozhodnutie o výbere susedného obchodu záleží od hráča.

JE MOŽNÉ HRAŤ S KARTU, AK SA OPÍSANÉ NA NEJ INŠTRUKCIE NEDAJÚ SPLNIŤ?

Nie, činnosti opísané na karte musia mať niečo za následok. Nie je možné hrať s kartou „Inventúra“ v prázdnom obchode , Kamarát v krajskom výbore PZRP“ ak došli zakryté karty dodávok a „Kritici vlády“ na figúrku stojacú na poslednom alebo predposlednom mieste vo fronte atd.

MOŽE SA HRAŤ S KARTAMI Z FRONTU AJ NA BAZÁRE?

Karty z frontu nemajú žiaden vplyv na bazár. Pomocou nich sa nemôže prenášať tovar z bazáru, meniť miesto vo fronte pred bazárom, ani presúvať figúrku do fronty pred bazárom pomocou karty „Šťastná náhoda“.

MOŽE SA PREDIERAŤ VO FRONTE PRED BAZÁROM, DO KTORÉHO NEPRIŠIEL TOVAR?

Áno, všetkých päť kariet, ktoré môžu zmeniť postavenie figúrok vo fronte („Zoznam obyvateľov“ „Nestáli ste tu“, „ Matka s dieťaťom na rukách“, str.25

„ Kritika vlády“ a „ Šťastná náhoda“) sa môžu položiť v ľubovoľnom obchode, dokonca aj v takom, v ktorom nie je tovar alebo v ňom prebieha inventúra.

MOŽE SA KARTA Z FRONTY POUŽIŤ NA TO, ABY SA ŇOU ZRUŠILI ÚČINOK KARTY, S KTOROU SA HRALO PREDTÝM?

Áno, karta „Zoznam obyvateľov“ sa môže aj päť krát požiť v jednej fronte. Podobne aj tovar, ktorý sa presúva pomocou „Chyba v dodávke“ sa môže päť krát presunúť z obchodu do obchodu.

MOŽME KARTOU „ŠŤASTNÁ NÁHODA“ PRESUNÚŤ SVOJU FIGÚRKU NA INÉ MIESTO VO FRONTE, AKO MOMENTÁLNE STOJÍ?

Nie. Táto karta môže presunúť figúrku len do vedľajšej fronty.

MOŽE SA POUŽIŤ KARTA „ ZVÝŠENIE MNOŽSTVA DODÁVKY „ V ĽUBOVOĽNEJ CHVÍLI?

Nie. Táto karta „Zvýšenie množstva dodávky“ sa môže využiť iba v obchode, do ktorého dovezli tovar vo fáze dodávka tovaru v danej etape. Karta sa nesmie použiť, ak daný tovar na ploche s dodávateľskými vozidlami došiel.

AKO FUNGUJE KARTA „PODPULTOVÝ PREDAJ“?

Vďaka tejto karte je možné vziať figúrku z tovarom rovno domov vo fáze prepchávania sa vo fronte. Karta ale platí iba vtedy, ak ste vo fronte prvý a v obchode sa nachádza tovar.

AKÝ TOVAR SI BERIE ŠPEKULANT, AK SA V OBCHODE OCITOL TOVAR Z „ CHYBY V DODÁVKE“?

Špekulant si stále v prvom rade „vyberá“ tovar, ktorý je možné v danom obchode kúpiť. Ak sa všetok tovar dostal do obchodu

str.26

zásluhou „ chyby v dodávke“, v tom prípade si špekulant vyberá prvý tovar z vrchu kôpy.

MÁ NA MOJU ÚLOHU Z KARTY ZOZNAMU NÁKUPOV VPLYV TO, AKÉ MÁM KONKRÉTNE TOVARY?

Nie, na zrealizovanie zoznamu nákupov sú potrebné ľubovoľné tovary z daného obchodu. Ak môžete získať dva tovary z novinového stánku, môžete napr. kúpiť vodu po holení „Przemyslawka“ alebo mydlo „ For you“.

MOŽE SA VYMIENAŤ TOVAR S INÝMI HRÁČMI?

Hráči si môžu vymieňať tovar len prostredníctvom bazáru.

ČO ZNAMENAJÚ SYMBOLY NA KARTÁCH Z FRONTY?

Symboly pri názve kariet sa líšia v závislosti od farby karty a ich cieľom je pomôcť tým, ktorí majú problém s rozoznávaním farieb.

MOŽE SA POUŽIŤ KARTA „ KRITIKA VLÁDY“ VO VLASTNÝ PROSPECH?

Áno, kartu „ Kritika vlády“ môžete využiť tak na svoje figúrky ako aj špekulanta.

MOŽE SA ZASAHOVA Ť KARTAMI Z FRONTY VO FRONTE, V KTOREJ SA NESTOJÍ?

Áno.

ČO V PRÍPADE, AK CHÝBA TOVAR V DODÁVATEĽSKOM VOZIDLE A NEDÁ SA ZREALIZOVAŤ DODÁVKA?

Po vyčerpaní kariet tovarov daného typu v dodávateľskom vozidle sa nasledujúce karty tohto typu ignorujú. Takisto sa nemôžu na daný tovar použiť karty „Zvýšenie množstva tovaru“.

MOŽE SA PRED OBCHOD POSTAVIŤ DO FRONTY ĽUBOVOĽNÝ POČET OSÔB ALEBO JE TENTO POČET LIMITOVANÝ?

Vo fronte pred obchodom môže stáť ľubovoľný počet osôb.

JE MOŽNÉ SI POČAS HRY PREZERAŤ UŽ POUŽITÉ KARTY Z FRONTU ALEBO KARTY DODÁVOK?

Nie.

JE MOŽNÉ POČAS FÁZY PREMIESTŇOVANIA FIGÚROK PREMIESTNIŤ FIGÚRKU NA KONIEC TEJ ISTEJ FRONTY , V KTOREJ ODTERAZ STÁLA?

Nie, figúrka sa môže premiestniť výlučne iba na koniec inej fronty.

Text pod číslovaním strán:

4-5 úvod

8-9 Fronta – spoločenská hra

10- návod na použitie

11- príslušenstvo hry

12-13 príprava na hru

14-21 nasledujúce činnosti v priebehu dňa

22-23 varianty pre hru s nižším počtom osôb

24-27 najčastejšie zadávané otázky

Popis k obrázku na str.20

TZP – odborný termín- čas od prípravy po zakončenie, ktorý sa vypočítava na základe činností, ktoré sú potrebné na prípravu a ukončenie danej operácie.

Karty z fronty

POMYŁKA W DOSTAWIE /kierowca samochodu dostawczego pomylił sobie sklep /PRZEŁŻ JEDEN TOWAR DO SĄSIEDNIEGO SKLEPU

CHYBA V DODÁVKE/ šofér dodávateľského vozidla si pomýlil obchod /PRELOŽ JEDEN TOVAR DO VEDĽAJŠIEHO OBCHODU

PAN TUTAJ NIE STAŤ /Odkryješ, že ktoś wcisnął się do kolejki przed ciebie. /PRZESUŃ SWÓJ PIONEK O JEDNO MIEJSCE DO PRZODU.

NESTÁLI STE TU /Zistil si, že sa niekto votrel do fronty pred teba. /PRESUŇ SVOJU FIGÚRKU O JEDNO MIESTO DOPREDU.

SZCZĘŚLIWY TRAF /Znajoma musiała odebrać dziecko z przedszkola i odstąpiła ci swoje miejsce w kolejce./PRZESUŃ SWÓJ PIONEK NA DRUGIE MIEJSCE DO SĄSIEDNIEJ KOLEJKI.

ŠŤASTNÁ NÁHODA/ Kamarátka musela ísť po dieťa do škôlky a prepustila ti svoje miesto vo fronte/ PRESUŇ SVOJU FIGÚRKU NA DRUHÉ MIESTO VO VEDĽAJŠEJ FRONTE.

MATKA Z DZIECKIEM NA RĘKU/ Pożyczyłeś dziecko poniżej dwa roku życia. Masz prawo do zakupów poza kolejności /PRZESUŃ SWÓJ PIONEK NA POCZĄTEK KOLEJKI.

MATKA S DIEŤAŤOM NA RUKÁCH / Požičal si si dieťa, ktoré ma do dvoch rokov. / MÁŠ PRÁVO NA PREDNOSTNÝ NÁKUP/PRESUŇ SVOJU FIGÚRKU NA ZAČIATOK FRONTY.

TOVAR SPOD LADY /Znajoma ekspedientka sprzedaje ci towar przed otwarciem sklepu./ JEŻELI JESTEŚ PIERWSZY W KOLEJCĘ, ZABIERZ NATYCHMIAST TOWAR DO DOMU.

PODPULTOVÝ PREDAJ / Kamarátka predavačka ti predá tovar pred otvorením obchodu. / AK SI PRVÝ VO FRONTE, IHNEĎ SI ZOBER SVOJ TOVAR DOMOV.

KOLEGA W KOMITECIE WOJEWODZKIM PZPR/Otrzymałeś od znajomego informację o planowanej dostawie towaru. /PODEJRZYJ DWIE KARTY DOSTAWY TOWARU Z WIERZCHU STOSU.

KAMARÁT NA KRAJSKOM VÝBORE PZPR/ Od kamaráta si dostal informáciu o plánovanej dodávke tovaru./POZRI SA NA DVE KARTY DODÁVKY TOWARU Z VRCHU KÔPKY.

KRYTYKA WŁADZY /W kolejce ktoś głośno krytykował władzę i ustrój. Wylegitymowała go Milicja. W tym czasie inni wepchnęli się przed niego./ PRZESUŃ WYBRANY PIONEK O DWA MIEJSCA DO TYŁU.

KRITIKA VLÁDY/ Vo fronte sa niekto nahlas sťažoval na vládu a systém. Polícia si od neho vyžiadala doklady. V tom čase sa pred neho vopchali iní ľudia./ PRESUŇ SVOJU FIGÚRKU O DVE MIESTA DOZADU.

ZWIĘKSZONA DOSTAWA /K ogólnej radości do sklepu dostarczono więcej towaru niż się spodziewano. /DOŁÓŻ JEDEN TOWAR WIĘCEJ DO SKLEPU, W KTÓRYM PRZED CHWILĄ BYŁA DOSTAWA TOWARU.

ZVÝŠENIE MNOŽSTVA TOWARU/ Ku všeobecnej radosti prišlo do obchodu viac tovaru, ako sa očakávalo./ DOLOŽ DO OBCHODU, DO KTORÉHO PRED CHVÍĽOU PRIVIEZLI TOWAR O JEDEN TOWAR VIAC.

REMANENT/Sklep zamknięty z powodu remanentu/ POŁÓŻ NA WYBRANYM SKLEPIE KARTĘ „REMANENT”. SKLEP NIE BĘDZIE SPRZEDAWAŁ TOWARU W TEJ TURZE. NIE DZIAŁA NA NIEGO „ZWIĘKSZONA DOSTAWA”, „POMYŁKA W DOSTAWIE” ANI „TOWAR SPOD LADY”. INVENTÚRA/Obchod je zatvorený z dôvodu inventúry./

NA VYBRANÝ OBCHOD POLOŽ KARTU „INVENTÚRA”. OBCHOD V TOJTE ETAPE NEBUDE PREDÁVAŤ ŽIADEN TOWAR. NEZMENIA TO ANI KARTY „ZVÝŠENIE TOWARU”, „CHYBA PRI DODÁVKE” ANI „PODPULTOVÝ PREDAJ”.

LISTA SPOŁECZNA/ Powstała lista społeczna, uprawnijająca do nowego miejsca w kolejce./ ZŁAP WYBRANĄ KOLEJKĘ W DWA PALCE I USTAW TYŁ NA PRZÓD, TAK ŻEBY OSTATNI PIONEK BYŁ PIERWSZY. ZOZNAM OBYVATEĽOV/ Vznikol zoznam obyvateľov, ktorý umožňuje postaviť sa na nové miesto vo fronte. CHYŤ VYBRANÚ FRONTU DO DVOCH PRSTOV A POUKLADAJ ICH NAOPAK TAK, ABY BOLA POSLEDNÁ FIGÚRKA TERAZ AKO PRVÁ.

Pomocná karta pre hráča

Reverz:

Následnosť činností v priebehu dňa (fázy hry):

1. Zaujatie miest vo fronte
2. Dodávka tovaru
3. Predieranie sa v rade
4. Otvorenie obchodu
5. Výmena na bazáre
6. „TePeZeT (podrobnosti na druhej strane)

Averz:

Fáza: „TePeZeT“:

1. Presunutie figúrky obchodníčky
2. Prevzatie kariet z fronty do ruky
3. Odloženie využitých kariet
4. Ukončenie „Inventúr“
5. Zmena začínajúceho hráča

obr. 2

aparát fotografický /artykuł rtv-agd /marzenie
fotoamatéra

fotografický aparát / biela a čierna technika /sen
fotoamatéra

obr. 3

kuchenka gazowa /artykuł rtv-agd /smaczne i ciepłe
posiłki dla twojej rodziny

plynový sporák /biela a čierna technika /chutné a teplé
jedlo pre tvoju rodinu

obr.4

lodówka /artykuł rtv-agd /przechowuje świeżość i smak
chłodnička/ biela a čierna technika /uchováva čerstvosť
a chuť

obr. 5

maszyna do szycia /artikel rtv-agd /dla kobiety
samodzielnej

šijací stroj /biela a čierna technika /pre nezávislú ženu

obr. 6

mikser /artykuł rtv-agd /polski mikser socjalistyczna
myśl techniczna

mixér /biela a čierna technika /poľský mixér socialistická
technická myšlienka

obr. 7

radiomagnetofon /artykuł rtv-agd /ma magnetofon i do
tego radio

rádiomagnetofón/ biela a čierna technika/ má
magnetofón a k tomu rádio

obr. 8

syfon /artykuł rtv-agd /zawsze pod ręką- orzezwia i syci
sifon /biela a čierna technika /stále pod rukou –
osviežuje a syčí

obr.9

magnetofon szulowy /artykuł rtv-agd /nowoczesny
rejestrator dźwięków i piosenek

nahravaci magnetofon /biela a čierna technika
/novodobý nahrávač zvukov a piesni

obr. 10

telefon/ artykuł rtv-agd /połącz się ze światem

telefón /biela a čierna technika/ spoj sa so svetom

obr. 11

telewizor /artykuł rtv-agd /obiornik telewizyjny
klejnotem kazdego gospodarstwa

televízor /biela a čierna technika/ televízny prijímač
poklad pre každú domácnosť

obr. 12

kuchenka gazowa /artykuł rtv-agd /smaczne i ciepłe
posiłki dla twojej rodziny

plynový sporák /biela a čierna technika /chutné a teplé
jedlo pre tvoju rodinu

obr. 13

projektor/ artykuł rtv-agd/ kino w twojim salonie
projekt /biela a čierna technika /kino v tvojom izbe

obr. 15

przemysławka /artykuł z kiosku /poranny powiew
świeżości

przemysławka / tovar zo stánku /ranný vánok svezosti

obr. 16

papierosy /artykuł z kiosku / szczyt wrażeń
cigarety/ tovar zo stánku /vyvrcholenie dojmov

obr. 17

galorka/ artykuł z kiosku/ dla pani i dla pana
holiaci strojček/ tovar zo stánku/ pre dámy aj pre pánov

obr.18

proszek do prania/ artykuł z kiosku /upierze i uprasuje
prášok na pranie/ tovar zo stánku /vyperie a vyžehlí

obr. 19

gra „jajeczka” /artykuł z kiosku /zabawa dla zręcznego
malucha

hra „vajíčka” /tovar zo stánku/ pre zručného drobca

obr. 20

kredki /artykuł z kiosku /kolory twoich marzeń
pastelky/ tovar zo stánku/ farby tvojich snov

obr. 21

lalka czarnulka/ artykuł z kiosku /estetyczna przytulanka
dziecięca

bábika černoška/tovar zo stánku/ estetická detská
hračka

obr. 22

mydło/ artykuł z kiosku /mydło dla ciebie higiena dla
wszystkich

mydlo/ tovar zo stánku /mydlo pre teba hygiena pre
všetkých

obr.23

parfумы /artykuł z kiosku/ kropla czaru dla eleganskiej
pani

parfúmy /tovar zo stánku/ kúzelná kvapka pre
elegandtnú dámu

obr.24

przewodnik /artykuł z kiosku /bułgaria/ poznaj gorące
plaże bratniego kraju

sprievodca/ tovar zo stánku/ Bulharsko /spoznaj horúce
pláže bratskej krajiny

obr. 25

szczoteczka i futeal /aktykuł z kiosku/ praktyczny
futeal nośny dla zdrowia twoich zębów

kefka a púzdro/ tovar zo stánku /praktické púzdro
dôležité pre zdravie tvojich zubov

obr. 26

пłyn do naczyní/ artykuł z kiosku/ przyjaciel gospdyni,
wróg tłuszczu

jar na riad/ tovar zo stánku /priateľ ženy v domácnosti,
nepriateľ masnoty

obr. 28

fotel /artykuł meblowy/ prosty, elegancki ,użyteczny
kreslo/ nábytok/ jednoduché, elegantné, užitočné

obr.29

krzesło /artykuł meblowy /z przyjaciółką czy tęściową
posiedzenie komfortowo

stolička /nábytok/ s priateľkou alebo so svokrou sa Vám
bude sedieť pohodlne

obr. 30

lampa/ artykuł meblowy/ stwórz nastrojowy klimat
poprzez regulację wysięgnika

lampa/ nábytok/ vytvoríte si príjemnu atmosféru
pomocou regulácie výšky lampy

obr.31

lampka /artykuł meblowy /dobre oświetlenie wspomaga
skupienie

stolná lampa/ nábytok /dobré osvetlenie pomáha
sústrediť sa

obr.32

meblościanka /artykuł meblowy/ solidna, szykowna,
drewnopodobna

nábytková stena /nábytok/ solídna, elegantná, imitácia
dreva

obr.33

obrazek /artykuł meblowy/ wielcy mistrzowie na malej ścianie

obraz /nábytok/ veľkí majstri na malej stene

obr.34

stółek /artykuł meblowy/ twój sąsiad ma taki sam musisz go mieć

stôl /nábytok/ tvoj sused má taký istý musíš ho mať

obr. 35

stolik kawowy /artykuł meblowy/ politurowany blat w modzie od lat

kávový stolík /nábytok/ politurovaný doska už roky v mode

obr.36

stolik składany /artykuł meblowy/ mały a ugości wielu gości

skladací stolík/ nábytok/ je malý no pohostí veľa hostí

obr.37

stolik pod telewizor/ artykuł meblowy /funkcjonalny, nowoczesny, niezawodny

stolík pod televízor/ nábytok /funkčný, moderný, bezchybný

obr.38

wersalka/ artykuł meblowy /komfortowe siedzenie dla rodziny, spanie dla dwojga

rozkladací gauč /nábytok /sedenie pre rodinu, spanie pre dvoch

obr.39

żyrandol/ artykuł meblowy /fantazja pod sufitem

luster /nábytok/ fantázia pod stropom

obr.41

bobofrut /artykuł spożywczy /z troski o polskie dzieci

bobofrut /tovar z potravín/ starostlivosť o poľské deti

obr.42

chili /artykuł spożywczy /odrobina pikaterii w twoim życiu

chili/ tovar z potravín/ troška pikantnosti v tvojom živote

obr. 43

chleb/ artykuł spożywczy/ smaczny i zdrowy

chlieb/ tovar z potravín/ chutný a zdravý

obr. 44

cukier /artykuł spożywczy/ cukier krzepi

cukor/ tovar z potravín /cukor dodáva silu

obr. 45

czekoladki /artykuł spożywczy/ polskie czekoladki dziełem polskiego robotnika

čokoládky/ tovar z potravín/ poľské čokoládky sú dielom poľského robotníka

obr. 46

herbata/ artykuł spożywczy/ niebo gębie

čaj/ tovar z potravín /nebo v papuľke

obr. 47

kawa /artykuł spożywczy /wykwitny owoc pracy polskich naukowców

káva/ tovar z potravín /vyberané ovocie práce poľských vedcov

obr. 48

kiszka /artykuł spożywczy /wyroby mięsne dla uciechy całej rodziny

jaternica /tovar z potravín /mäsové výrobky pre útechu celej rodiny

obr. 49

ocet /artykuł spożywczy /idealny do przetworów i prac porządkowych

ocot /tovar z potravín /ideálny do produktov a na upratovanie

obr. 50

papryka /artykuł spożywczy /ubarwi smat twoich potraw

paprika/ tovar z potravín/ zafarbí chuť tvojich jedál

obr.51

piwo/ artykuł spożywczy/ orzeźwia i wzmacnia

pivo/ tovar z potravín /osviežuje a posilňuje

obr.52

szynka konserwowa/ artykuł spożywczy /szynka z polskiej świni

konzervovaná šunka/ tovar z potravín/ šunka z poľského prasaťa

obr.54

czapka filcowa /artykuł odzieżowy /zgrabny krój miękko otuli twoją głowę

filcová čiapka/ oblečenie/ pôvabný strih mäkučko ovynie tvoju hlavu

obr. 55

futro/ artykuł odzieżowy /światowa klasa i styl w twojej szafie

kužuch /oblečenie /svetová trieda i štýl v tvojej skrini

obr.56

koszula /artykuł odzieżowy /Paryż w Warszawie

košeľa/ oblečenie /Paríž vo Varšave

obr.57

zestaw koszul /artykuł odzieżowy/ w zakładzie pracy i na prywatce

súprava košiel/ oblečenie /do práce a aj v súkromí

obr.58

krawat/ artykuł odzieżowy /eleganski zwis luzem

kravata /oblečenie /elegantne zakryje medzery

obr.59

okulary /artykuł odzieżowy/ czarowne oprawki z plastiku do dodadzą ci szyku

okuliare /oblečenie /čarovné rámy ti dodajú vkus

obr.60

palto/ artykuł odzieżowy/ skromne i eleganskie –

dostępne w dwóch kolorach

kabát /oblečenie/ skromné a elegantné – dostupné v dvoch farbách

obr.61

pasek/ artykuł odzieżowy/ wszystkie koleżanki będą ci yaydrości

opasok/ oblečenie /všetky kamarátky ti ho budú závidieť

obr. 62

kozaki/ artykuł odzieżowy /relaks dla twoich stóp

kozačky/ oblečenie/ relax pre tvoje chodidlá

obr.63

sandały damskie /artykuł odzieżowy /lekkie

i przewiewne do pracy i od święta

dámske sandále/ oblečenie /ľahké a vzdušné do práce a na sviatky

obr.64

sukienka/ artykuł odzieżowy/ szyk a elegancja

gwarantem sukcesu

šaty/ oblečenie/ vkus a elegancia sú garanciou úspechu

obr.65

torebka /artykuł odzieżowy/ artykuł nowoczesnej

kobiety

kabelka /oblečenie/ módný doplnok modernej ženy